

POLSKIE TOWARZYSTWO ORIENTALISTYCZNE

PRZEGLĄD ORIENTALISTYCZNY

Kwartalnik

Nr 3(35)

WARSZAWA

1960

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

- Alessio Bombaci, *Wykopaliska włoskiej ekspedycji archeologicznej w Afganistanie* 265
Witold Tyloch, *Odkrycia nad Morzem Martwym po dwunastu latach* 281
*
Franciszek Machalski, Jadwiga Wachal, *Sadeh — irańskie święto ognia* 303

UTWORY LITERACKIE

- Legenda o potopie — według eposu o Gilgamešu* (z akadyjskiego przełożyła Krystyna Łyczkowska) 317
Akutagawa Ryūnosuke, *Bisei czeka...* (z japońskiego przełożył Mikołaj Melanowicz) 325
Ze współczesnej poezji tureckiej (z tureckiego przełożyła Małgorzata Łabęcka-Koecherowa) 329

MATERIAŁY I NOTATKI

- Albertyna Szczudłowska, *Budowa nowej tamy assuańskiej i ochrona zabytków Nubii* 335
Zofia Piedos, *Najnowsze ekspozycje i nabytki z dziedziny sztuki orientalnej w Polsce* 338
Teresa Nagrodzka, *Nowe prace UNESCO na polu upowszechnienia wartości kulturalnych Wschodu* 340

RECENZJE

- Z KSIĄŻEK
Tadeusz Mańkowski, *Orient w polskiej kulturze artystycznej* (Zofia Kessler) 343
Tadeusz Mańkowski, *Sztuka islamu* (Teresa Augustynowicz-Ciecierska) 345
Firdausi. Zól a Rūdābe (Franciszek Machalski) 345
Sadek Hedajat. Bio-bibliograficzny ukazatel (Franciszek Machalski) 346
Kurdskije skazki (Franciszek Machalski) 347
Z CZASOPISM 347
NOTATKI BIBLIOGRAFICZNE 349

KRONIKA

- Z ruchu naukowego na polu orientalistyki
XVI Zjazd Orientalistów Polskich 355
Wyjazdy zagraniczne polskich orientalistów 355

ZE WSPÓŁCZESNEJ POEZJI TURECKIEJ

Urodzony w 1886 roku i dziś już nieżyjący *Yahya Kemal Beyatli* pochodził z arystokratycznej rodziny tureckiej, osiadłej na Bałkanach. Wyższe studia ukończył w Paryżu, po powrocie do kraju wykładał literaturę na uniwersytecie w Stambule. Poeta, teoretyk literatury, historyk i dyplomata przebywał w latach dwudziestych w Warszawie, jako przedstawiciel Turcji.

W swoich utworach, odznaczających się subtelną melodyjnością, łączy europejskie zrozumienie sztuki pisarskiej z wymogami tradycyjnej estetyki i filozofią Wschodu. Treścią utworów epickich *Yahyi Kemala* są dzieje dawnej potęgi Osmanów; lirykę poświęcił opisom przyrody i refleksjom, zabarwionym mistyką. Wywarł duży wpływ na wczesną poezję republikańską.

Bedri Rahmi Eyüboğlu urodził się w 1912 roku. Ukończył turecką Akademię Sztuk Pięknych, na dalsze studia wyjechał do Francji. Po powrocie wykładał malarstwo w Stambule. I jako pisarz i jako malarz *Bedri Rahmi* jest bardzo wrażliwy na barwę i ruch. Wypowiada się chętnie w wierszu wolnym, nie zaniebując jednak rodzimych izosylabików.

Fazıl Hüsnü Dağlarca, rówieśnik *Bedri Rahmiego*, był z zawodu wojskowym, poświęcił się jednak literaturze. Jest dziś jednym z najaktywniejszych poetów, a jego utwory cechuje świeża, mocna metafora i plastyczność obrazów.

Orhan Veli Kanık zmarł młodo, wkrótce po wojnie. W roku 1941 ogłosił swój program, w którym zrywa z wszelkimi rygorami poetyki, żądając dla twórcy całkowitej swobody w jego artystycznej wypowiedzi. *Oktay Rifat* jest kontynuatorem jego programu.

Poeta *V. Bariš* przebywa na emigracji.

M.L-K.

YAHYA KEMAL BEYATLI

NAD GROBEM HAFIZA

Gdzie Hafizowe prochy spoczęły w ogrodzie
Codziennie nowa róża zakwita czerwono;
I wielki duch Szirazu co noc tu przychodzi
Wraz ze śpiewem słowika rodząc się na nowo.

Śmierć dla mędrca krainą wiosny niezmaconej.
Jego serce jak myrra cudną woń rozsiewa,
A na grobie, gdy w cieniu cyprysowym tonie,
Co dzień zakwita róża, co noc słowik śpiewa.